

APPENDIX-IV

1) Questionnaire used for the Evaluation of Self Instructional Material (Prototype)

मूल्यमापन श्रेणी.

(Evaluation Scale)

- तुम्हणा : १. ^{ही} श्रेणी भरण्यापूर्वी स्वयं अध्यापन साहित्यपूर्ण वाचावे.
२. आवश्यक वाटल्यास पुन्हा स्वयं अध्यापन साहित्याचा जरूर वापर करावा.
३. आपणारु दिलेल्या स्वयं अध्यापन साहित्याचे वाचन करून घालील मूल्यमापन श्रेणी अध्यापक/शिक्षणार्थी यांनी भस्म घाव्याची आहे. घालील योग्य त्या अभिप्रायाच्या घाली (✓) अशी छुण करावी.

- १) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात तांत्रिक व अवघड शब्द आल्यामुळे ते समजण्यास अवघड जाते.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अत्यंत अल्प प्रमाणात.
- २) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात काही क्लिष्ट वाक्ये असल्यामुळे त्याचे आकलन होणे अवघड जाते.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अत्यंत अल्प प्रमाणात.
- ३) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात मांडलेल्या मुद्यांची मांडणी व क्रम समजल्यामुळे ते साहित्य आकलन होण्यास मदत होते.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अल्प प्रमाणात.
- ४) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात कौशल्याशी संबंधित महत्वाच्या मुद्यांचा समावेश झालेला आहे.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अल्प प्रमाणात.
- ५) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात कौशल्याच्या चाचणीतील प्रश्नांची काठीपसः पातळी भिन्न असल्याने तांत्रिक भागाचे मूल्यमापन होऊ शकते.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अल्प प्रमाणात.
- ६) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात कौशल्याच्या चाचणीतील सर्व प्रश्न पूर्वी अध्ययनास दिलेल्या भागावर आधारित आहेत.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अल्प प्रमाणात.
- ७) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेल्या प्रत्येक घटकावरील आधारित कृतीचे आकलन होऊ शकते.
- अ) खूप प्रमाणात. ब) काही प्रमाणात. क) अल्प प्रमाणात.
- ८) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेली प्रत्येक घटकावर आधारित कृती आव्हानात्मक आहे.

- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेली प्रत्येक घटकावर आधारित कृती आवड निर्माण करण्यास योग्य आहे.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात
- १०) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेली प्रत्येक घटकावर आधारीत कृती करण्यास सोपी आहे.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- ११) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेली प्रत्येक घटकावर आधारीत कृती करण्यास अवघड वाटते.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १२) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेल्या प्रत्येक घटकावर आधारीत कृतीमध्ये दिलेल्या सूचनांवरून कोणती कृती करावयाची ते सुस्पष्टरीत्या समजते.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १३) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेल्या पाठ-विश्लेषणाच्या नमुन्यामध्ये अपेक्षित व त्याच घटक ओळखणे शक्य होते.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १४) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात पाठ-नियोजन करण्यासाठी दिलेली मार्गदर्शक तत्वे, नियोजनाचे मार्गदर्शन करण्यास पुरेशी आहेत.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १५) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात स्वयं मूल्यमा ना साठी दिलेली तत्वे स्वयं-मूल्यमापन करण्यासाठी उपयुक्त आहेत.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात
- १६) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यामध्ये दिलेली माहिती बरोबर आहे.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १७) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यामध्ये दिलेल्या चाचणीतून कौशल्याची सर्व उद्दीष्टे तपासली जातात.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात
- १८) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेली उदाहरणे घटकांशी संबंधित आहेत.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- १९) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात नवीन शब्द वापरण्यापूर्वी त्याचे स्पष्टीकरण दिलेले आहे.
- अ) छूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.

-: 2 :-

- २०) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात मांडलेला मुद्यांचा क्रम वरोबर आहे-
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २१) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेले पाठ नियोजनाचे वर्णन आकलन होण्यास सोपे आहे.
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २२) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेले पाठ नियोजनाचे वर्णन व नमुना पाठ नियोजन करण्यास उपयुक्त आहेत.
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २३) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यात दिलेल्या नमुना पाठामध्ये सर्व अपेक्षित घटक वसे आणावयाचे जाचे आकलन होते.
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २४) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यामध्ये दिलेल्या नमुना पाठाचे निरीक्षण करण्यासाठी दिलेल्या सूचनांच्या आधारे त्या पाठाचे निरीक्षण करता येते.
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २५) प्रस्तुत अध्यापन साहित्याचे पुरेशा प्रमाणात वाचन केल्याने कौशल्य संपादन करण्यास मदत होईल असे वाटते.
 अ) खूप प्रमाणात ब) काही प्रमाणात क) अल्प प्रमाणात.
- २६) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्या विषयी काही मुद्दे, खाली दिले आहेत त्यांच्याशी संबंधित असलेली माहिती दिलेल्या रकान्या मध्ये भरा- (प्रत्येक ठिकाणी माहिती भरताना घर नमूद असलेला पृष्ठ क्रमांक लिहावा)
 अ) कठीण पाच शब्द लिहा ब) क्लिष्ट पाच वाक्ये लिहा

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- क) न आवडलेल्या पाच सूत्री लिहा ड) न आवडलेली पाच उदाहरणे लिहा

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

-: ४ :

इ) जास्त स्पष्टाकरण आवश्यक आहेले पाच मुद्दे लिहा

ग) पाठ निरीक्षणाराठी दिलेल्या सूचना मध्ये पाच वाक्यात अनेकित बदल सूचवा -

घ) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्यातील पाठ विश्लेषण नमुन्या मध्ये तुम्हाला आढळून येणा-या पाच त्रुटी लिहा.

च) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्या मध्ये नमुना पाठात तुम्हाला आढळून येणा-या पाच त्रुटी लिहा.

ज) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्या मधील पाठ निरीक्षणाच्या नमुन्या मध्ये तुम्हाला आढळून येणा-या पाच त्रुटी लिहा.

झ) प्रस्तुत स्वयं अध्यापन साहित्या मध्ये काही बदल करावेत पाहीजे का ? सूचनांद्वारे बदल सूचवा.

Appendix V

शिक्षक प्राशिक्षणार्थी : पाटील विजय रा. (पूर्वी चावणी)

307

शाळा : स. बाळासाहेब रवडेकर प्रशाळा.

वयसा : ७ वी. विषय : गणित उपघटक : परिमाण.

शिक्षक कृती

परिमाण म्हणजे काय?

परिमाणे सांगा

१० किलो, २० ग्रॅम, २० मी, १५ मी. यातील परिमाणे कोणती?

तर मात्र मापण परिमाणाचे परस्पर रूपांतर कसे करायचे हे पाहणार आलेत.

परिमाणांचे परस्पर रूपांतर करण्यासाठी खाळीळ नोंदकाद्य उपयोग करतात.

किलो	हेक्टो	डेका	मीटर ग्रॅम लीटर	डेसी	सेंटी	मिमी

सुरुवातीतील वजनाच्या परिमाणांचे परस्पर रूपांतर पाहू या

५ किलो ग्रॅम = १ ग्रॅम.

आता इथे किलो ग्रॅम पासून ग्रॅमचे स्याम तीन धरे पुढे आहे त्यामुळे ५ हा अंक किलोच्या घरात लिहून त्यावर तीन शून्य द्यायची म्हणजे,

५ किग्रॅम = ५००० ग्रॅम.

१० हेक्टो ग्रॅम = १ डेसी ग्रॅम

१० मधील ० हा अंक हेक्टोच्या घरात व १ हा अंक किलोच्या घरात लिहायचा कारण,

१० हेक्टो ग्रॅम = १ किलो ग्रॅम

हेक्टोपासून डेसी पर्यंतची धरे सोडून जेवढी धरे होतात तेवढे १० वर शून्य द्यावीत.

दिलेल्या परिमाणांचे रूपांतर करीत असतांना त्रिकी धरं रूपांतरीत परिमाण मसेल त्रिकी शून्ये द्यायची.

असुरितीने खाळीळ उदा. सोडवा.

७ ग्रॅम = १ से.ग्र.

७ से.ग्र. = १ मि.ग्र.

५ डेका ग्र. = १ ग्रॅम.

विद्यार्थी कृती.

मोजमापनाचे साधन.

कि.ग्र. लीटर, मीटर, ग्रॅम.

किलो, ग्रॅम, मी.

विद्यार्थी हेतू लक्षात घेतात

विद्यार्थी श्रवण करतात

व

समजावून घेतात.

अशा रितीने लंबीच्या परिभागाचे परस्पर रूपांतर करणान येते.

लंबीची परिभागे कोणती ?

कि.मी, मीटर, से.मी, मि.

आता आपणस लंबीच्या परिभागांच परस्पर रूपांतर कशयच आहे.

$$5 \text{ कि.मी.} = 5 \text{ मी.}$$

वरील प्रमाणेच कि.मी. पासून मी.चे स्थान किती घंर पुढे आहे ते मोजा व तितकी घंर खून्य लिहावीत.

$$\therefore 5 \text{ कि.मी.} = 5000 \text{ मी.}$$

याच प्रमाणे,

$$7 \text{ मी} = \underline{7} \text{ से.मी.}$$

$$5 \text{ हेक्टोमी} = \underline{5} \text{ मी.}$$

$$10 \text{ डेकामि} = \underline{10} \text{ से.मी.}$$

$$5 \text{ से.मी.} = \underline{5} \text{ मि.मी.}$$

$$7 \text{ मी} = 700 \text{ से.मी.}$$

$$5 \text{ हे.मी} = 500 \text{ मी.}$$

$$10 \text{ डेकामि} = 10,000 \text{ से.मी.}$$

$$5 \text{ से.मी} = 50 \text{ मि.मी.}$$